

ПОЛІТОЛОГІЯ

УДК 327.83.

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v056.2025.34>

А. І. Бузаров

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-5085-8340>

кандидат філософських наук, докторант

Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса

Національної академії наук України

РОЛЬ КАНАДИ ЯК ЧЛЕНА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ
У ПІДТРИМЦІ УКРАЇНИ ПРОТИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Актуальність дослідження та постановка проблеми. Російська агресія проти України, що триває понад десять років, створила безпрецедентний виклик для міжнародної безпекової системи та євроатлантичної спільноти. У цих умовах підтримка України з боку міжнародних партнерів вийшла далеко за межі звичайної гуманітарної чи військової допомоги. Вона набула комплексного характеру, охоплюючи військову, економічну, гуманітарну, політичну та ціннісну підтримку.

Попри значну кількість досліджень, присвячених допомозі Україні з боку США, Великої Британії чи ЄС, роль окремих держав-партнерів євроатлантичної спільноти залишається недостатньо проаналізованою. Зокрема, системний аналіз ролі Канади як постійного та послідовного союзника України практично відсутній у вітчизняній і закордонній науковій літературі. При цьому Канада, на відміну від окремих інших союзників, не демонструвала значних коливань у політиці підтримки – її допомога залишалася стабільною від початку агресії у 2014 р. і значно зросла після 24 лютого 2022 р.

Метою даного дослідження є комплексний аналіз основних напрямів та структури допомоги Канади Україні у протидії повномасштабній російській агресії у 2022–2024 рр. **Завданнями** є: 1) Визначити основні напрями допомоги Канади Україні на двох рівнях – у рамках міжнародних форматів (G7, «Рамштайн») та на рівні двосторонніх міждержавних відносин. 2) Проаналізувати конкретні форми цієї допомоги: військову, гуманітарну, економічну, тренувальні програми тощо, з урахуванням кількісних показників. 3) Розкрити додаткові чинники, що впливають на сталість та системність канадської підтримки: роль української діаспори, ціннісні орієнтири зовнішньої політики Канади.

Аналіз останніх досліджень. Фундаментальне дослідження еволюції українсько-канадських відносин здійснив Макар В. Ю. у докторській дисертації 2021 року, в якій було комплексно проаналізовано формування, розвиток та перспективи двосторонніх відносин у контексті глобальних і регіональних викликів. У його роботі детально розглянуто політичні, економічні та гуманітарні аспекти співпраці, особливо наголошено на ролі української діаспори Канади як чинника політичної суб'єктивації України на міжнародній арені. Окремі аспекти українсько-канадських відносин у різних історичних і політичних контекстах були всебічно досліджені у спеціальній монографії Макара В. Ю. [5].

Питання українсько-канадських відносин у період повномасштабної агресії РФ набули додаткового наукового осмислення у роботі Ірини Чистякової [12], яка здійснила аналіз динаміки політичної та економічної взаємодії двох держав після 24 лютого 2022 р. Авторка окреслює ключові напрями співпраці – військово-технічну підтримку, санкційну політику та гуманітарні програми – та підкреслює стабільність канадської зовнішньополітичної позиції на тлі змін у глобальному безпековому середовищі.

Питання трансформації безпекової політики Канади у постбіполярний період проаналізував Сергій Федуняк [11]. У статті автор досліджує еволюцію стратегічних підходів Канади після завершення «холодної війни» та визначає нові виклики ХХІ століття, серед яких особливе місце займає протидія російській агресії. У статтях П. Токаря, І. Світлик [9], Т. Давидової та В. Бондаренка [1] розглянуто політику уряду Канади щодо підтримки українських біженців, зокрема надання тимчасового захисту та соціальної допомоги. У роботі В. Бондаренка та Т. Давидової проаналізо-

вано соціально-економічні аспекти інтеграції українців у канадське суспільство, окреслено основні виклики та шляхи їх подолання. Питання використання української діаспори в Канаді як важливого інструмента публічної дипломатії розглянуто у статтях Т. Грачевської та Д. Ахмаджанової [3], а також В. Макар [4]. Обидва автори підкреслюють вплив канадської української громади на формування сприятливого міжнародного іміджу України та лобювання політики підтримки в урядових колах Канади.

Воєнно-технічний аспект допомоги Канади Україні детально розглянуто у дослідженні О. Сухобокової [7], де проаналізовано обсяги військових поставок, характер озброєнь та участь Канади у міжнародних форматах координації військової допомоги. Крім того, інші різні аспекти українсько-канадських відносин у період повномасштабної агресії РФ було розглянуто у праці Гнілуша С. І. [2], де автор акцентує на ролі української діаспори як впливового чинника двостороннього співробітництва, що забезпечує стабільність підтримки України Канадою незалежно від політичної кон'юнктури. Автори М. Ткач, С. Слободяник і П. Макошенець [8] аналізують структуру та динаміку фінансово-технічної допомоги Україні від партнерів, зокрема Канади, наголошуючи на її значенні для стабілізації економіки та підвищення обороноздатності. Фахівці НІСД оцінили підсумки саміту G7 в Канаді та підкреслили роль Канади в просуванні механізмів санкцій та фінансової підтримки України, а також складності досягнення консенсусу серед країн G7 щодо формулювань підтримки [6].

Як видно з проведеного аналізу, окремі аспекти підтримки України Канадою в умовах повномасштабної війни досліджувалися у наукових роботах різних авторів – від військово-технічної допомоги та санкційної політики до гуманітарних програм і ролі української діаспори. Проте комплексного дослідження, яке б системно висвітлювало роль Канади як суб'єкта євроатлантичної спільноти у підтримці України, досі не проведено, що підкреслює актуальність запропонованої теми.

Методологія та емпірична база дослідження. Дослідження ґрунтується на якісному аналізі офіційних зовнішньополітичних документів Уряду Канади, матеріалів Парламенту Канади та текстах політичних заяв. У роботі використано підхід case study, де Канада розглядається як окремий актор євроатлантичної спільноти, чия роль в умовах російсько-української війни має комплексний вимір (військовий, політичний, економічний, гуманітарний).

Метод дослідження включає контент-аналіз політичних заяв, урядових рішень і міждержавних угод, що дозволяє простежити еволюцію політики Канади щодо України у 2022–2025 рр. Особлива увага приділяється кількісним показникам (обсяги військової та фінансової допомоги, кількість тренувальних місій, обсяги гуманітарної підтримки) та якісним характеристикам політичної взаємодії.

Обмеження дослідження визначені часовими рамками (лютий 2022 р. – середина 2024 р.), а також фокусом на урядових та офіційно задокументованих ініціативах, що не охоплює неформальні канали дипломатії та комерційні контракти, інформація про які не є у відкритому доступі.

Виклад основного матеріалу.

Військово-технічна допомога Канади Україні (2022–2025). З початку повномасштабної російсько-української війни Канада надала Україні понад 6,5 млрд CAD військової допомоги, згідно з офіційними заявами Міністерства оборони Канади [17]. Цей обсяг включає постачання озброєнь, боєприпасів, бронетехніки та фінансування навчальних програм. Сайт Міністерства оборони Канади підтверджує, що до 2029 року передбачено продовження зобов'язань до цієї суми. Детальний перелік пакетів включає: 1) Roshel Senator: сотні бронетранспортерів, оголошених та частково поставлених у межах довгострокового плану, підтверджено Міністерством оборони та контактною групою з оборони України (формат «Рамштайн»); 2) M777 гаубиці та супутні боєприпаси; 3) Система NASAMS – одна батарея передана у 2024 році в складі пакета підтримки.

Крім того, Операція UNIFIER залишається основою підготовки ЗСУ, зобов'язання продовжено до 2026 року, охопивши понад 45 000 військовослужбовців до теперішнього часу. У звітах парламенту Канади також підтверджено активну участь фахівців Канади у підготовці та інституційному розвитку української армії [21]. У сукупності наведені дані свідчать, що військова допомога Канади Україні у 2022–2025 рр. мала системний і багатовимірний характер. Вона охоплювала постачання озброєння й боєприпасів, матеріально-технічну підтримку, а також масштабну підготовку українських військовослужбовців. Така комплексність свідчить про стратегічний підхід Канади до забезпечення обороноздатності України, що поєднує негайне зміцнення бойового потенціалу з довгостроковим інвестуванням у розвиток інституцій оборони.

Фінансова допомога Канади Україні (2022–2025). Вказаний тип допомоги складає

понад 12,4 млрд CAD з моменту початку повномасштабної російсько-української війни. Це включає 6,75 млрд CAD кредитних ресурсів через Administered Account for Ukraine у МВФ, яку Канада ініціювала, 500 млн CAD прямих двосторонніх кредитів, а також іншу фінансову підтримку, надану через багатосторонні банки розвитку. Сюди також входить фінансовий внесок Канади, який був анонсований на саміті G7 в Апулії (Італія) – 5 млрд CAD до нової ініціативи G7 Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine, яка має на меті використати заморожені російські державні активи, аби забезпечити Україні приблизно 69 млрд US\$ під час продовження захисту свободи, суверенітету та територіальної цілісності [18].

Варто додати, що Канада стала першою країною серед держав євроатлантичної спільноти, яка ухвалила законодавство, що дозволяє конфісковувати заморожені активи російських олігархів та використовувати їх для відбудови України. Такі заходи були закріплені у поправках до Special Economic Measures Act у червні 2022 року [19].

Гуманітарна допомога Канади Україні (2022–2025). З січня 2022 року Канада надала 358,2 млн CAD гуманітарної допомоги для реагування на гуманітарні наслідки російського вторгнення в Україну та сусідні країни. Завдяки цьому внеску партнери Канади, зокрема Організація Об'єднаних Націй (ООН), Червоний Хрест та інші неурядові організації (НУО), забезпечували надання екстрених медичних послуг, захист і підтримку переміщених осіб, а також необхідні послуги, такі як житло, вода і санітарія, продовольство, а також захист дітей та реагування на випадки насильства за ознакою статі. Гуманітарна допомога Канади узгоджується з Гуманітарним планом реагування ООН. Гнучкий механізм фінансування дозволяє Канаді оперативно реагувати на нагальні потреби, такі як фінансування заходів зимової підтримки та кризи, спричиненої руйнуванням Каховської дамби. Канада також надала засоби допомоги зі своїх національних і гуманітарних резервів та забезпечила відрядження гуманітарних і логістичних експертів до спеціалізованих агентств ООН [18].

Варто також нагадати, що з лютого 2022 року понад пів мільйона українців поїхали до Канади та США. Обидві країни запровадили спеціальні візові режими для українських біженців. Ті, хто були зацікавлені залишитися в Канаді, змогли в'їхати за програмою CUAET (Canada-Ukraine Authorization for Emergency Travel), яка дозволяла отримати дозволи на роботу та навчання, серед іншого, вже перебу-

ваючи в країні. Інтерес до програми був високий: станом на квітень 2024 року канадська влада зареєструвала близько 1,2 мільйона заявок. Майже один мільйон із них уже було схвалено, але кількість людей, які скористалися дозволом на в'їзд, є значно меншою. За останніми даними, лише близько 300 000 українських громадян прибули до Канади за програмою CUAET [24].

Таким чином, з початку 2022 року станом на середину 2025 Канада зобов'язалася надати 19,7 млрд CAD багатогранної підтримки Україні. До цього входить: Понад 12,4 млрд CAD прямої фінансової допомоги – найбільший показник у G7 у розрахунку на душу населення. 4,5 млрд CAD військової допомоги, зокрема гаубиці M777, основні бойові танки Leopard 2, броньовані машини бойової підтримки, сотні тисяч артилерійських снарядів, камери високої роздільної здатності для дронів, зимове спорядження, бронежилети, паливо та інше. Майже 585 млн CAD допомоги на розвиток, включно з підтримкою енергетичної системи України. 372,2 млн CAD гуманітарної допомоги, зокрема підтримка екстрених медичних втручань, захисних сервісів та забезпечення базових потреб, таких як житло, вода, санітарія та продовольство. Програми також охоплюють захист дітей, підтримку психічного здоров'я, запобігання та реагування на сексуальне та гендерно зумовлене насильство. Майже 225 млн CAD на безпекову та стабілізаційну допомогу [25].

Геополітична підтримка Канади та санкційна політика щодо РФ. Канада бере участь у всіх засіданнях формату «Рамштайн», координуючи постачання озброєнь та військової техніки з партнерами по НАТО та країнами G7. Євроатлантичний рівень безпекової взаємодії в форматі НАТО [14], геополітичний вимір G7 [13] та формат глобальної підтримки України «Рамштайн» [15] є постійними майданчиками стратегічної та системної підтримки України зі сторони Канади.

Паралельно йде розвиток договірної бази між країнами в економічній й безпекових сферах. Наприклад, Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою була підписана 24 лютого 2024 року Президентом України Володимиром Зеленським та Прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо [10].

Також Угода про вільну торгівлю між Канадою та Україною (CUFTA) оновлена для поглиблення економічної співпраці та підтримки післявоєнного відновлення України. Оновлення CUFTA, що набрало чинності 1 липня 2024 р.,

відіграє ключову роль в економічному відновленні України: вона посилює товарообмін, залучення інвестицій та підтримує фінансові реформи. Парламент Канади офіційно затвердив впровадження нової угоди Законом Canada–Ukraine Free Trade Agreement Implementation Act, 2023 [21], що підкреслює її правовий статус та інституційну підтримку.

Крім того, Канада з початку повномасштабного вторгнення РФ (лютий 2022) запровадила понад 2 500 індивідуальних та секторальних санкцій проти Росії та Білорусі – відповідно до регулярних оновлень Global Affairs Canada в рамках Законів Special Economic Measures Act та відповідних регуляцій SOR/2022-238 і SOR/2024-254. Основні напрями санкцій: замороження активів державних і приватних структур РФ; обмеження на експорт технологій подвійного призначення та обладнання; заборона імпорту енергоносіїв та дохідних товарів з РФ; заборона фінансових операцій з російськими банками й компаніями. Канада також активно координує свою санкційну політику в рамках груп G7, зокрема через REPO Task Force, спрямовану на замороження активів російських еліт і протидію ухиленню від санкцій [16].

Варто підкреслити, що зовнішньополітична підтримка України з боку Канади має чітко виражений ціннісний вимір. Системно та послідовно прем'єр-міністри Канади – спочатку Джастін Трюдо, а пізніше Марк Карні – наголошували на захисті демократії, свободи та міжнародного правопорядку як ключовому обґрунтуванні своєї політики. Вони підкреслювали, що Україна є частиною демократичного світу, а її боротьба – це боротьба за спільні демократичні цінності, які Канада незмінно захищає [27; 28]. Важливо зазначити, що ціннісний компонент зовнішньополітичної підтримки України Канадою був принципово присутній за керівництва не тільки лібералів, але й консерваторів. Ще у 2014–2015 роках, під час перших етапів російської агресії, прем'єр-міністр Стівен Гарпер наголошував, що Канада підтримує Україну як країну, яка прагне демократії, верховенства права та захисту свободи [20]. Ці твердження вказують на те, що захист демократичних цінностей і солідарність з Україною стали сталістю незалежно від політичної кон'юнктури в Канаді.

Узагальнюючи наведений вище емпіричний матеріал щодо структури підтримки Канади, можна констатувати, що ця підтримка є системною та багаторівневою. Вона охоплює воєнно-технічний, фінансовий, гуманітарний, політичний, геополітичний та ціннісний виміри.

Важливо підкреслити, що з огляду на політичну послідовність Канада демонструє сталість своєї зовнішньої політики щодо України незалежно від зміни політичних лідерів чи керівних партій. Починаючи з 2014 року, позиція Канади залишалася незмінно проукраїнською, а після початку повномасштабного вторгнення 2022 року підтримка була масштабована як на воєнно-технічному та фінансовому рівнях, так і на гуманітарному рівні, включно з широкою програмою допомоги та інтеграції українців, які тимчасово переїхали до Канади.

Канадська підтримка має багатовимірний характер, який поєднує як прагматичні, так і ціннісні елементи. З одного боку, це – внесок у зміцнення колективної безпеки євроатлантичної спільноти та посилення її обороноздатності в умовах російської агресії проти України. З іншого боку, це – чітко виражений ціннісний вимір, що базується на захисті демократії, верховенства права та міжнародного правопорядку. Проведене дослідження здійснено в межах ширшого аналітичного проекту, спрямованого на оцінку ролі євроатлантичної спільноти у протидії російській агресії проти України та збереженні стабільності міжнародної системи.

Як зазначають інші дослідники, наприклад станом на 2024 р., Канада була одним з основних фінансових донорів України та однією із тих країн, які найбільше надають технічної допомоги. Найбільшими фінансовими донорами України є США (34,2 млрд. євро) та ЄС (33,7 млрд. євро), далі йдуть Японія (6,2 млрд. євро), Великобританія (3,27 млрд. євро), Канада (4,79 млрд. євро), Німеччина (1,41 млрд. євро). Крім США найбільше надають технічної допомоги Німеччина (10,2 млрд. євро), Великобританія (8,8 млрд. євро), Нідерланди (4,35 млрд. євро), Данія (5,6 млрд. євро), Польща (3 млрд. євро), Франція (2,69 млрд. євро), Швеція (2,69 млрд. євро), Канада (1,97 млрд. євро), Фінляндія (2,03 млрд. євро), Бельгія (1,53 млрд. євро), Чехія (1,2 млрд. євро) та Італія (1 млрд. євро) [8].

Щодо військової допомоги зі сторони Канади, то як слушно зазначають автори, то особливістю канадської підтримки є тяглість і сталість підтримки Канадою України впродовж всієї російсько-української війни (з 2014 р.) з тенденцією до збільшення і розширення обсягів та напрямків військової допомоги, що надається з лютого 2022 р. Поряд з «традиційною» номенклатурою зброї та військового спорядження, особливо цінною стала допомога Канади у розвитку безпілотних систем, повітряних сил, бронетанкової техніки та інформаційних технологій [7].

Варто погодитися із дослідниками про унікальну роль української діаспори в Канаді не лише з точки зору того, що це частина історичного світового українства, а вона також є ефективним інструментом публічної дипломатії. Наприклад, коли Канада давала Україні позику сумою 95 мільйонів доларів з ціллю підтримати економіку країни, вказуючи на заборону витрат цих грошей на зброю та лише розглядала можливість надання ще 10 мільйонів на зброю, українська діаспора розцінила такі дії як не бажання надавати підтримку Україні, внаслідок чого було проведено багато раундів переговорів, що призвели до ухвалення рішення про виділення коштів [3].

Отім ще залишається великий потенціал для розвитку подальшого співробітництва між країнами. В цілому ж подальший розвиток канадсько-українських відносин, на наш погляд, має відбуватися через призму поєднання двох напрямків: посилення внутрішньої відповідальності України перед Канадою як міжнародним партнером та посилення прямої двосторонньої співпраці, що передбачає процес формування пропозиції щодо посилення українсько-канадської співпраці через пошук можливостей для зміцнення України у різних сферах. Це потребує завершення низки вже розпочатих реформ та впровадження нових, а також розробки та прийняття низки нормативно-правових актів [2].

З точки зору теорії міжнародних відносин, структура та контекст канадської підтримки України у глобальному вимірі в рамках євроатлантичної спільноти більше вказують на ціннісну природу цієї підтримки. У цьому контексті цілком доцільно застосувати концепцію Джозефа Ная про моральні принципи підтримки – трирівневу модель «intentions, means, consequences» [23]. Відповідно до цієї моделі, можна оцінити, наскільки підтримка базується на прозорих намірах захисту демократії та міжнародного права (intentions), якими засобами здійснюється ця підтримка – військово-технічна, фінансова, гуманітарна, політична співпраця (means), а також які наслідки вона має – зміцнення обороноздатності України, консолідація демократії, вплив на репутаційний капітал Канади в глобальних інститутах (consequences). Аналіз вашого емпіричного матеріалу чітко демонструє, що допомога Канади має високий рівень узгодженості та стійкості у кожному з цих вимірів, що повністю узгоджується з теоретичною моделлю Ная, яка широко застосовується для оцінки державної політики з погляду моралі та цінностей.

Висновки. Проведене дослідження дозволило комплексно проаналізувати багаторівневу підтримку Канади Україні в умовах повномасштабної агресії РФ. Емпіричні дані свідчать, що Канада здійснює системну та масштабну допомогу, яка охоплює військовий, фінансовий, гуманітарний, санкційний та політико-ціннісний виміри. На відміну від ряду інших держав, позиція Канади вирізняється високим рівнем стабільності та послідовності, що зберігається незалежно від зміни політичних еліт і керівних партій.

Канадська підтримка має як прагматичний, так і ціннісний характер. З прагматичної точки зору, вона спрямована на зміцнення колективної безпеки євроатлантичної спільноти та посилення стратегічного стримування агресивної політики РФ. З ціннісної точки зору, Канада послідовно підкреслює захист демократії, верховенства права та міжнародного правопорядку як основні причини своєї зовнішньополітичної позиції, що підтверджується публічними заявами прем'єр-міністрів різних політичних партій.

Аналіз демонструє, що Канада виступає одним із найбільш надійних союзників України серед країн G7. Це виражається не лише у значних обсягах військової та фінансової допомоги, але й у високій частці цієї допомоги в перерахунку на душу населення. Важливим стабілізаційним чинником є українська діаспора, яка формує суспільний і політичний консенсус щодо підтримки України.

Перспективи подальших досліджень. Подальший науковий аналіз може бути спрямований на вивчення впливу канадської допомоги на післявоєнну інтеграцію України в євроатлантичну структуру, а також на порівняння канадської моделі підтримки з іншими країнами Заходу. Окремої уваги заслуговує дослідження ролі санкційної політики Канади в глобальній економічній системі та її впливу на довгострокові геополітичні процеси.

Література

1. Бондаренко В., Давидова Т. Соціально-індустріальна адаптація українських біженців у Канаді: виклики та перспективи. *Філологія та лінгвістика*. 2023. № 1. С. 119–126. URL: <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/philology/article/view/293>
2. Гнілуша С. І. Теоретико-правова парадигма вдосконалення взаємодії двосторонніх відносин Україна–Канада: теорія і практика. *Legal Bulletin*. 2023. Т. 4, № 10. С. 76–85. DOI: <https://doi.org/10.31732/2708-339X-2023-10-76-85>
3. Грачевська Т., Ахмаджанова Д. Роль української діаспори у підтримці України в умовах росій-

ської агресії. *Політологія та соціологія*. 2023. № 2. С. 66–72. URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/158>

4. Макар В. Діаспора як інструмент публічної дипломатії України. *Політологія та соціологія*. 2024. № 2. С. 73–80. URL: <https://journals.pnu.if.ua/index.php/politology/article/view/158>

5. Макар В. Ю. Двосторонні відносини України та Канади: формування, розвиток, перспективи динаміки: монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2020. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/12181>

6. Національний інститут стратегічних досліджень. Підсумки саміту «Великої сімки» в Кананаскісі (Канада). Київ: НІСД, 2025. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/pidsumky-samitu-velykoji-simky-v-kananaskisi-kanada>

7. Сухобокова О. Воєнно-технічна допомога Канади Україні в умовах повномасштабної російсько-української війни. *Проблеми всесвітньої історії*. 2025. № 2. С. 101–108. URL: <https://journal.ivinas.gov.ua/pwh/article/view/350>

8. Ткач М., Слободяник С., Макошенець П. Фінансова та технічна допомога Україні від країн-партнерів у 2022 – першій половині 2024 року. *Social Development and Security*. 2024. Т. 14, № 4. С. 145–153. DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2024.14.4.12>

9. Токар П., Світлик І. Політика уряду Канади щодо українських біженців. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2023. № 2. С. 53–61. URL: <http://geopolitics-of-ukraine.uzhnu.edu.ua/article/view/295277>

10. Угода про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою. Офіс Президента України. 2024. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-spivrobitnictvo-u-sferi-bezpeki-mizh-ukrayinoyu-ta-89233>

11. Федуняк С. Безпекова політика Канади після завершення «холодної війни»: нові виклики XXI століття. *Міжнародні відносини та політичні інститути*. 2022. № 2. С. 60–70. URL: <https://mhpi.chnu.edu.ua/mhpi/article/view/176>

12. Чистякова І. Українсько-канадські міжнародні відносини в умовах повномасштабної агресії РФ. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2023. № 1. С. 85–92. URL: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/1183>

13. Asia Pacific Foundation of Canada. Streamlined G7 statements signal Canada's priorities to the U.S. Vancouver: Asia Pacific Foundation of Canada, 2025. URL: <https://www.asiapacific.ca/asia-watch/streamlined-g7-statements-signal-canadas-priorities-us>

14. Blair B. Joint declaration by G7 defence ministers. Canadian Ministry of Defence, 2024. URL: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/news/2024/10/joint-declaration-by-g7-defence-ministers.html>

15. Blair B. Minister Blair announces additional military assistance for Ukraine at the 24th meeting of the Ukraine Defense Contact Group. Canadian Defence Review, 2024. URL: <https://canadiandefencereview.com/minister-blair-announces-additional-military-assistance-for-ukraine-at-the-24th-meeting-of-the-ukraine-defense-contact-group/>

16. Government of Canada. Regulations amending the Special Economic Measures (Russia) Regulations: SOR/2022-238. Canada Gazette. Part II. 2022. Vol. 156, № 24. URL: <https://gazette.gc.ca/rp-pr/p2/2022/2022-11-23/html/sor-dors238-eng.html>

17. Government of Canada. Canadian military support to Ukraine. Department of National Defence, 2025. URL: <https://www.canada.ca/en/department-national-defence/campaigns/canadian-military-support-to-ukraine.html>

18. Government of Canada. Economic, humanitarian and development assistance, and security and stabilization support – Russia's invasion of Ukraine. Global Affairs Canada, 2025. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/issues_development-enjeux_developpement/response_conflict-reponse_conflits/crisis-crisis/ukraine-dev.aspx?lang=eng

19. Government of Canada. Sanctions – Russia. Global Affairs Canada, 2025. URL: https://www.international.gc.ca/world-monde/international_relations-relations_internationales/sanctions/russia-russie.aspx?lang=eng

20. Harper S. Statement by the Prime Minister of Canada on the parliamentary elections in Ukraine. Government of Canada, 2014. URL: <https://www.canada.ca/en/news/archive/2014/10/statement-prime-minister-canada-parliamentary-elections-ukraine.html>

21. House of Commons of Canada. Report 10 – Canadian military support to Ukraine. Standing Committee on National Defence, 44th Parliament, 1st Session. Ottawa, 2024. URL: <https://www.ourcommons.ca/documentviewer/en/44-1/NDDN/report-10/page-42>

22. House of Commons of Canada. Evidence, Standing Committee on International Trade, Meeting No. 81, 44th Parliament, 1st Session. Ottawa, 2024, March 18. URL: <https://www.ourcommons.ca/documentviewer/en/44-1/CIIT/meeting-81/evidence>

23. Nye J. S. What is a moral foreign policy?. Texas National Security Review. 2019. Vol. 3, № 1. URL: <https://tnsr.org/2019/11/what-is-a-moral-foreign-policy/>

24. People in Need. The Ukrainian refugee crisis: Current situation. 2024. URL: <https://www.peopleinneed.net/the-ukrainian-refugee-crisis-current-situation-9539gp>

25. Prime Minister of Canada. Just and lasting peace for Ukraine. Government of Canada, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/02/24/just-and-lasting-peace-ukraine>

26. Reuters. Canada PM Carney reaffirms support for Ukraine in first meeting with Zelenskyy. 2025. URL: <https://www.reuters.com/world/americas/canada-pm-carney-reaffirms-support-ukraine-first-meeting-with-zelenskyy-2025-05-17/>

27. Trudeau J. Standing united in support of Ukraine. Office of the Prime Minister of Canada, 2025. URL: <https://www.pm.gc.ca/en/news/news-releases/2025/03/02/standing-united-in-support-of-ukraine>

Анотація

Бузаров А. І. Роль Канади як члена євроатлантичної спільноти у підтримці України проти російської агресії. – Стаття.

У статті досліджується різні аспекти ролі Канади як суб'єкта євроатлантичної спільноти у підтримці України в умовах повномасштабної російської агресії. Відзначається, що Канада з перших днів війни здійснює комплексну підтримку, поєднуючи військово-технічні, фінансові, гуманітарні та санкційні заходи, а також сприяючи міжнародній координації глобальної підтримки України. Стаття показує напрями допомоги Канади та аналіз їхнього значення у контексті стратегічної солідарності й ціннісної інтеграції України в євроатлантичний простір. Дослідження підкреслює, що Канада стала однією з перших країн, які запровадили спрощені механізми в'їзду та легалізації для українців через програму CUAET, що дозволила сотням тисяч громадян України отримати тимчасовий статус, робочі дозволи та доступ до соціальних послуг. Значним досягненням стало надання прямої військової допомоги, зокрема постачання бронетехніки, систем ППО та артилерійських боеприпасів, а також підготовка українських військовослужбовців у межах міжнародної операції UNIFIER. Показано, що Канада не лише реагує на виклики війни, а й формує довгострокові інструменти співпраці, спрямовані на післявоєнне відновлення та безпекову інтеграцію України. Зроблено висновок, що підтримка Канади має системний та екзистенційний характер, оскільки сприяє збереженню суверенітету України, підвищенню національної стійкості та захисту демократичних цінностей. Отримані результати можуть слугувати підґрунтям для подальших наукових досліджень зовнішньополітичної та гуманітарної взаємодії України з країнами євроатлантичної спільноти.

Ключові слова: Канада, євроатлантична спільнота, російська агресія, підтримка України, військова допомога, гуманітарна допомога, санкційна політика, українська діаспора.

Summary

Buzarov A. I. The role of Canada as a member of the Euro-Atlantic community in supporting Ukraine against Russian aggression. – Article.

The article examines various aspects of Canada's role as a member of the Euro-Atlantic community in supporting Ukraine amid Russia's full-scale aggression. It is noted that since the first days of the war, Canada has provided comprehensive assistance, combining military-technical, financial, humanitarian, and sanctions measures, while also contributing to the international coordination of global support for Ukraine. The article outlines the main directions of Canada's assistance and analyzes their significance in the context of strategic solidarity and Ukraine's value-based integration into the Euro-Atlantic space. The study emphasizes that Canada was among the first countries to introduce simplified entry and legalization mechanisms for Ukrainians through the Canada-Ukraine Authorization for Emergency Travel (CUAET) program, which enabled hundreds of thousands of Ukrainian citizens to obtain temporary status, work permits, and access to social services. A significant achievement has been the provision of direct military assistance, including the supply of armored vehicles, air defense systems, and artillery ammunition, as well as the training of Ukrainian servicemen within the framework of the international Operation UNIFIER. It is shown that Canada not only responds to the challenges of war but also develops long-term cooperation instruments aimed at Ukraine's post-war recovery and security integration. The conclusion is made that Canada's support has a systemic and existential character, as it contributes to preserving Ukraine's sovereignty, strengthening national resilience, and protecting democratic values. The obtained results can serve as a basis for further academic research on Ukraine's foreign policy and humanitarian cooperation with Euro-Atlantic countries.

Key words: Canada, Euro-Atlantic community, Russian aggression, support for Ukraine, military assistance, humanitarian assistance, sanctions policy, Ukrainian diaspora.

Дата надходження статті: 24.10.2025

Дата прийняття статті: 05.11.2025

Опубліковано: 15.12.2025